

Veilederansvar

Eilert Ringdal

Forhandlingssjef i Psykologforeningen

Jeg er psykolog og utdannet innenfor kognitiv atferdsterapi i Sverige, og jobber nå i Norge. Jeg har blitt spurt om jeg kan gi veiledning i kognitiv atferdsterapi-teknikker og tenkesett til en helsesøster som har gått et kort grunnkurs i dette. Hennes jobb er oppfølging av helsespørsmål, støttesamtaler, kontakt og veiledning til elever på videregående skole.

I Sverige blir man som psykolog ansvarlig for arbeidsoppgaver en ikke legitimert person utfører, hvis man går inn som veileder i den delen av jobben. Eksisterer det samme i Norge? Hva har man for skyldigheter og plikter i veiledning av andre?

Ny landskvinne

Helsesøster i Norge er vanligvis autoriserte sykepleiere. Alt helsepersonell har ansvaret for den jobben de utfører som helsepersonell. Dette gjelder også en helsesøster. Selv om en helsesøster mottar veiledning fra en psykolog, så fritar ikke det helsesøsteren fra et ansvar for det helsesøsteren selv utfører. Arbeidsgiver innen helsetjenesten har imidlertid et totalansvar for at tjenesten er forsvarlig.

Som veileder er det klart at en psykolog har et selvstendig ansvar for at den veiledningen som ytes, er forsvarlig. Hvor langt dette ansvaret strekker seg, er ikke alltid like klart, for eksempel om det også omfatter den helsehjelp den veiledede yter overfor en pasient. En psykolog som veileder annet personell, må kunne forventes å treffe nødvendige tiltak dersom psykologen blir kjent med at den som veiledes, utfører uforsvarlig helsehjelp. Ut fra vanlig etikk forventes det at en psykolog ikke yter veiledning som mottakeren ikke er i stand til å nyttiggjøre seg, eller veiledning/opplæring som mottakeren bruker uforsvarlig. Ofte vil veiledning inngå i arbeidsgiverens kvalitetssikring av de tjenester som ytes. Det kan da bli et spørsmål hvilken aktivitetsplikt psykologen har, dersom det i veiledningen kommer frem uheldige ting om den som mottar veiledningen, eller dersom det fremkommer betenkelige sider ved den helsehjelp mottakeren utfører. Hva som skal til for at veilederen forventes å kontakte tredjepart, og på hvilket tidspunkt veilederen forventes å gjøre noe, er viktige spørsmål. Hvem som er oppdragsgiver for veiledningen (ofte en arbeidsgiver), kan her være av betydning.